

PERSONSKADEFORBUNDET LTN

Stortingshøring Justiskomiteen vedrørende Stasbudsjett for 2016

Om høringsinstansen

Personskadeforbundet LTN (tidl. Landsforeningen for trafikkskadde) er en frivillig og politisk uavhengig organisasjon som arbeider for å forebygge ulykker og personskader, samt for å ivareta og styrke rettighetene til skadde, pårørende og etterlatte uavhengig av skadeårsak. Forbundet organiserer mennesker som er rammet av trafikkskader, yrkesskader, pasientskader, fritidsskader og voldsskader.

Kap. 472 Voldsoffererstatning

”Regjeringen vil føre en justispolitikk som sikrer den enkeltes behov for trygghet og rettssikkerhet”.

Det er beklagelig at hensiktsmessig erstatningsvern for kriminalitetsofre ikke lenger er eksplisitt uttalt i statsbudsjettproposisjonen

Personskadeforbundet LTN er av oppfatning at budsjettforslaget ikke harmoniserer med intensjonen bak voldsoffererstatningsinstituttet og voldsofferomsorgen.

Personskadeforbundet LTN er alvorlig bekymret for hvilke konsekvenser forslaget i statsbudsjettet vil medføre for offer for kriminalitet. Voldsoffererstatningsordningen skal ha en gjenopprettende effekt og i utgangspunkt dekke voldsoffers økonomiske tap (lidte og fremtidige utgifter og lidte og fremtidig inntektstap) og ikke-økonomiske tap (menerstatning og oppreisningserstatning). Det er avgjørende at Kontoret for voldsoffererstatning er tilstrekkelig finansiert slik at saksbehandlingen ovenfor en meget sårbar gruppe mennesker kan ivaretas på en forsvarlig måte. En dårlig fungerende ordning vil av voldsofre kunne oppfattes som et ytterligere overgrep og/eller en stor belastning.

Kontoret for voldsoffererstatning ble etter 22-juli hendelsene i 2011 styrket gjennom ekstrabevilgninger som nå igjen foreslås faset ut. Allerede før 22.juli hendelsene forelå det klare signaler fra justisdepartementet at Kontoret for voldsoffererstatning var underbudsjettet og at det fra 2012 skulle tilføres ekstra rammer. Behovet for permanent styrking ble aldri realisert og med foreslåtte budsjettet foreslår man et driftsbudsjett tilsvarende det man hadde i 2011 før 22. juli. Personskadeforbundet LTN mener at dette ikke er forsvarlig og at regjeringen baserer sitt forslag på en feilaktig forståelse av voldsoffererstatningsretten og erstatningsutmålingsprosessen.

Erstatningsprosessen for voldsoffer er ikke over fordi rettskraftig straffesaksdom foreligger og oppreisningserstatning er tilerkjent og som voldsofre fra regjeringkvartalet og Utøya riktig nok fått tilerkjent og utbetalt. De endelige erstatningskravene som også omfatter de faktiske økonomiske tap samt menerstatning pågår fortsatt, og vil fortsette ettersom grad av varig men, tap av ervervsevne og vurdering av påførte og fremtidige utgifter vil ta lang tid å fastsette.

I budsjettforslaget ligger det altså et forslag om utfasing av ekstrabevilgninger til tross for at et stort antall erstatningskrav ikke er ferdigbehandlet og sannsynligvis ikke kommer å være ferdigbehandlet på mange år.

Det hensyntas heller ikke at foreldelsesfristen ved grove volds- og overgrepssaker fra og med 1. juli 2014 er fjernet. Dette innebærer at saker som tidligere ikke ble saksbehandlet på grunn av foreldelse, nå skal saksbehandles. Dette er saker som preges av lange og omfattende utredninger og lang saksbehandlingstid.

Dette vil medføre en økning av så vel restanser som saksbehandlingstid, noe som harmoniserer dårlig med regjeringens intensjoner at *”Rettighetene til ofre og pårørende skal ivaretas gjennom hele kjeden”* og *”God offeromsorg skal bidra til at voldsofre og deres pårørende føler seg ivaretatt og får hjelp til å kunne legge den kriminelle handlingen de har blitt utsatt for bak seg”*.

PERSONSKADEFORBUNDET LTN

Det er grunn til stor bekymring når Kontoret for voldsoffererstatning rapporterer at man ikke vil ha kapasitet til at godt nok å opplyse om ordningen og samtidig gi et godt tilbud til alle som trenger det. Det er et meget alvorlig signal når man eksplisitt uttaler at man ikke får løst sitt samfunnsoppdrag på en god måte innenfor de foreslåtte rammer. Det foreslåtte budsjettet vil bli en dyr affære for statskassen da dette etter hva vi erfarer vil medføre at Kontoret for voldsoffererstatning for å prioritere sitt samfunnsoppdrag må flytte ressurser fra regressavdelingen som i 2015 anslagsvis vil innbringe 67 millioner kr. Nedgangen i regressinntekter vil etter vårt skjønn forårsake et tap som er langt større enn besparingen i driftsbudsjettet, men fremfor alt vil dette slå hardt mot en meget sårbar gruppe mennesker.

Om barns erstatningsrettslige vern

Personskadeforbundet LTN har i lang tid tatt til orde for at barneverstatningen må reformeres. Personskadeforbundet LTN er glad for regjeringens forslag om endringer i skadeserstatningsloven som ligger til behandling Stortinget. Lovforslaget når implementert i lov vil vesentlig styrke barns erstatningsrettslige vern.

Vi tillater oss dog å gjøre oppmerksom på at de foreslåtte endringer ikke vil ha tilbakevirkende kraft. Barn som har blitt og blir skadet før loven trår i kraft fortsatt vil få en betydelig underkompensasjon. Dette gjelder også de barn som ble skadet på Utøya 22. juli 2011.

Det er uklart om det vil bli avholdt høring ifm med Stortingets behandling av lovforslaget. For å forhindre en usakelig forskjellsbehandling av barn vil Personskadeforbundet LTN oppfordre justiskomiteen å gi loven tilbakevirkende kraft på de områder som gjelder statens ansvar, dvs voldsoffererstatning og pasientskadeerstatning slik at likhetsprinsippet sikres.

Kap 466 Særskilte straffesaksutgifter og kap 470 Fri rettshjelp

Personskadeforbundet LTN bistår en rekke medlemmer med råd og veiledning ifm med erstatningskrav etter personskader. Mange av våre medlemmer har fått varige skader etter kriminelle handlinger eller pasientskade og har behov for advokat med spesialkunnskaper innenfor personskadeerstatningsretten. Det er av avgjørende betydning at de som blir påført personskader etter kriminelle handlinger eller feilbehandling eller svikt i helsetjenesten likestilles kompetansemessig med motparten som er spesialisert på den aktuelle type saker.

Justeringen av den offentlige salærsatsen har dessverre blitt hengende etter og med den foreslåtte økningen med 25,- til kr. 995,- fortsetter dessverre denne utviklingen.

Personskadeforbundet LTN erfarer at dette i alt større grad medfører at erfarne personskadeadvokater i alt større grad ser seg nødt til ikke å påta seg denne type oppdrag, da dette innebærer at de må frasi seg oppdrag knyttet til skadeserstatning etter trafikk- og yrkesskader der timeprisen er omtrent det dobbelte.

Dette leder til at dem med behov for kvalifisert og spesialisert juridisk bistand vil måtte nøye seg med bistand fra mindre erfarne advokat. Noe som ofte leder til at de som skades ikke får den erstatning man har krav på.

St.meld. nr 25 (1999-2000) fastslo at salærsatsen har ligget betydelig under den timesats advokater ellers opererer med og at sterkt misforhold mellom markedspris og den offentlige prisingen av advokattjenester kunne «føre til at det er de mindre dyktige advokatene som tar saker mot betaling fra det offentlige. De mest ressursvake klientene kan bli sittende igjen med en advokat fra «B-laget» hvor motparten møter med en fra «A-laget». Dette utgjør i så fall et betydelig rettssikkerhetsproblem». Dett er tilfelle i dag.

Per Oretorp, Ass. Generalsekretær